

ДЕТСКА ГРАДИНА №73 “МАРГАРИТА”
София 1324, район “Люлин”, ул.“Гургулят”№1
тел.:0878 / 643185; e-mail: odz73_sofia@abv.bg

Утвърдил:

Директор - Л.Савова

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

*Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от ПС с
Протокол №1/18.09.2019 год.*

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. И всичко това е прекрасно, но същевременно налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Често явление е педагогическите специалисти в българските детски градини да изпълняват своята мисия в групи с деца, които:

- са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;
- са подложени на тормоз и агресия;
- не владеят българския език на ниво, достатъчно за да се справят с образователните си задачи;
- имат затруднения в обучението;
- имат специални образователни потребности (СОП);
- са с изявени дарби и др.,

Всичко това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Именно образованието се явява механизмът, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото. По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за това, че то започва с признаването на различията между децата и учениците. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с децата, техните родители, обществото.

ДГ №73 „Маргарита” е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи. В ДГ № 73 уязвимите групи деца се приемат като хора със способности и потенциал, а не единствено с трудностите и ограниченията им. В нашата детска градина се създават условия за достъпна качествена грижа за децата, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в предучилищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между децата в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

II. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в общността на детската градина.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

1. Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата:

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Осигуряване на обща подкрепа по етапи	Учителите разпознават деца с различни възможности-напредващи или изоставащи и изготвят план за дейности, според потребностите им.	бюджет - ДГ	2019/2020 г.	Изготвени планове	Деца с допълнително обучение по направления; Логопедична работа; Диференциран подход на обучение	учители

2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие за деца със специални образователни потребности

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
2.1. Осигуряване на равен достъп за деца със СОП	Оценка на потребности; Изготвяне на план за подкрепа на детето; Назначаване на екип на детето.	бюджет - ДГ ”	2019/2020 г.	Осигурен ресурс за допълнителна подкрепа	Планове за подкрепа на личностно развитие за всяко дете със СОП	координатор, ресурсен учител

	Осигуряване на специалисти, които да се включат в екипите за подкрепа на личностното развитие	бюджет - ДГ	2019/2020 г.	Осигурена обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата	Екипи за подкрепа на личностното развитие за всяко дете със СОП	координатор, ресурсен учител
	Осигуряване на специалист, който да ръководи екипите за подкрепа на личностното развитие	бюджет - ДГ	2019/2020 г.	Координирана дейност на екипите за подкрепа на личностно развитие Ефективност на прилаганите методи и подходи за обучение	Осигурен координатор в ДГ	координатор
2.2.Работа с нагласи и отношения	Организиране на „Училище за родители“ ; Организиране на „Дни на отворените врати“; Провеждане на тренинги за изграждане на умения	бюджет - ДГ	2019/2020 г.	Позитивен психоклимат и приемане на „различието“	Осигурен позитивен психоклимат в ДГ	координатор, психолог

	<p>за толерантно общуване;</p> <p>Участие в екипни обсъждания/ срещи;</p> <p>Срещи между екипите, работещи с децата и външни специалисти</p>					
<p>2.2.Осигуряване на равен достъп до образование на деца в риск</p>						
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<p><i>1. Създаване на менторска програма „Връстници обучават връстници”</i></p>	<p>Осигуряване на стабилна връзка между дете с изявени дарби и дете, чиито майчин език не е българския</p>	<p>бюджет - ДГ</p>	<p>2019/2020 г.</p>	<p>Повишено ниво на познания по отделните образователни направления у детето, чиито майчин език не е българския;</p> <p>Повишени</p>	<p>Диагностицирани по-високи резултати;</p> <p>Създаден положителен микроклимат в групата, с цел приемственост</p>	<p>психолог</p>

				умения за толерантно общуване		
	Осигуряване на занимания по интереси и ДФ за овладяване на българския език от деца от малцинствени групи	бюджет - ДГ	2019/2020 г.	Повишено ниво на владеене на български език	Диагностицирано по-високо ниво на владеене на български език	
2.3. Детско участие						
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Създаване на центрове по интереси	Групиране на децата по интереси; Създаване на връзки-„дете помага на дете”	бюджет - ДГ	2019/2020 г.	Умения за работа в екип; Усъвършенстване на силните страни по интереси	Създаване и функциониране на центровете; Посещаемост на центровете	координатор,учители

2.4. Здравна грижа

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Грижа за здравето-физическо, психическо и социално благополучие	Беседи на здравна тематика, съобразена с възрастовите специфики на децата; Провеждане на групови програми, съобразена с възрастовите специфики на децата	бюджет - ДГ	2019/2020 г.	Безопасен и здравословен начин на живот	Информираност; Повишаване личната хигиена; Спазване култура на хранене	Директор

2.5. Спорт и занимания

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<p>1. Активно включване на деца от уязвимите групи в спортни мероприятия, състезания и турнири</p>	<p>Организиране на спортен празник в ДГ;</p> <p>Запазване на щат за треньор по плуване;</p> <p>Договори с клубове за предоставяне на допълнителни образователни дейности;</p> <p>Даване шанс за положителна изява в различни спортни дисциплини;</p> <p>Поощрение с награди.</p>	<p>бюджет - ДГ</p>	<p>2019/2020 г.</p>	<p>Подобряване физическата активност на децата;</p> <p>Повишаване мотивацията и самооценката</p>	<p>Участие в различни спортни дисциплини.</p>	<p>координатор , треньор по плуване и треньор по футбол</p>
<p>2.6.Позитивен психологически климат</p>						

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<p>1. Превенция на насилието и проблемното поведение;</p> <p>2. Психологическа подкрепа</p>	<p>Координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна образователна среда;</p> <p>Системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията</p>	<p>бюджет - ДГ</p>	<p>2019/2020 г.</p>	<p>Подобрена физическата среда в ДГ;</p> <p>Разбиране на последиците от насилието и справяне с неприемливото поведение</p>	<p>Подобрени нагласи към ученето, които намаляват съревнователния елемент между децата за сметка на екипната работа</p>	<p>психолог</p>